

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

w sprawie **D. L.**
ukaranego z art. 54 k.w.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
w dniu 23 stycznia 2024 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w
Warszawie
z dnia 12 października 2020 r., sygn. akt IV W 1922/20,

**uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia D. L. od popełnienia
zarzucanego mu czynu, a kosztami postępowania obciąża Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 12 października 2020 r., sygn. akt IV W 1922/20, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie uznał D. L. i A. K. za winnych zarzucanych im wykroczeń z „art. 54 k.w. w zw. z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. § 18. 1 pkt 1”, polegających na tym, że w dniu 7 kwietnia 2020 r. o godz. 20.50 w Warszawie przy skrzyżowaniu ulic [...] – [...] wspólnie nie zastosowali się do przepisów porządkowych wydanych z upoważnienia

ustawy o zachowaniu się w miejscach publicznych i za to na podstawie art. 54 k.w. wymierzył im kary po 500 zł grzywny.

Powyższy wyrok uprawomocnił się w stosunku do D. L. w dniu 2 listopada 2020 r. A. K., po wniesionym sprzeciwie, został uniewinniony od zarzucanego mu czynu wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie z dnia 1 października 2021 r., sygn. akt IV W 1922/20,

Kasację od wyroku nakazowego wniósł w stosunku do obwinionego D. L. Prokurator Generalny. Zaskarżając go w całości na korzyść obwinionego, zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 54 k.w. w zw. z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 566), polegające na ich niewłaściwym zastosowaniu, w sytuacji gdy czyn przypisany obwinionemu nie wyczerpywał znamion tego wykroczenia. W konkluzji kasacji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie i uniewinnienie obwinionego od popełnienia zarzucanego mu wykroczenia.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, a to pozwoliło na uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zauważyć na wstępie trzeba, że zaskarżony wyrok nie realizuje wymogów określonych w art. 82 § 2 k.p.w. Zgodnie z tym przepisem, wyrok skazujący powinien zawierać dokładne określenie czynu przypisanego obwinionemu oraz jego kwalifikację prawną. W zaskarżonym wyroku nie określono dokładnie czynu przypisanego obwinionemu – nie wskazano na czym miało polegać jego zachowanie ani nie podano w sposób precyzyjny i nie budzący wątpliwości podstawy prawnej ukarania (nie wskazano nazwy powołanego rozporządzenia Rady Ministrów ani miejsca jego publikacji). Uchybienia te nie stanowiły jednak przedmiotu zarzutu kasacji, gdyż ta dotyczyła kwestii zasadniczych dla odpowiedzialności obwinionego, a mianowicie braku materialnoprawnych przesłanek do podciągnięcia jego zachowania, naruszającego § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i

zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 566) pod dyspozycję przepisu art. 54 k.w.

Kwestia możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności za wykroczenie z art. 54 k.w. w związku z niedostosowaniem się do nakazów i zakazów zawartych w kolejnych „rozporządzeniach covidowych”, był już przedmiotem rozważań w szeregu orzeczeń Sądu Najwyższego kształtujących jednolitą linię orzeczniczą (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z dni: 16 marca 2021 r., II KK 64/21; 24 marca 2021 r., II KK 66/21; 26 kwietnia 2021 r., II KK 67/21; 15 czerwca 2021 r., II KK 180/21; 1 lipca 2021 r., IV KK 238/21; 21 września 2021 r., II KK 352/21; 29 września 2021 r., III KK 306/21; 25 października 2021 r., III KK 305/21; 11 maja 2022 r., V KK 108/22; 7 czerwca 2022 r., IV KK 181/22). Zbyteczne jest zatem szersze odnoszenie się do tej kwestii i powtarzanie poglądów utrwalonych już w orzecznictwie Sąd Najwyższego.

Wystarczy zatem stwierdzić, że przepis art. 54 k.w. ma charakter blankietowy i może być uzupełniony przepisem o randze podstawowej wyłącznie jeśli jest to przepis porządkowy o zachowaniu się w miejscach publicznych. Takim przepisem nie był § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, a więc przepis zawarty w „rozporządzeniu covidowym”, mający na celu ochronę zdrowia i życia w związku z epidemią COVID-19. Co więcej, obowiązujące w chwili czynu przepisy normujące powszechny sposób przemieszczania się zostały wydane z przekroczeniem ustawowego upoważnienia, zawartego w ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Upoważnienie to umożliwiało wprowadzenie obowiązku stosowania środków profilaktycznych wyłącznie względem osób chorych i podejrzanych o zachorowanie, a nie o charakterze powszechnym.

Dopiero z dniem 29 listopada 2020 r., a więc z chwilą wejścia w życie ustawy z 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. 2020, poz. 2112 ze zm.) naruszenie ustanowionego w wymienionym wyżej rozporządzeniu Rady Ministrów nakazu określonego sposobu przemieszczania się zostało obwarowane sankcją karną. Nieprzestrzeganie tego nakazu zostało przez ustawodawcę uznane za wykroczenie z art. 116 § 1a k.w. Dlatego też do

odpowiedzialności za wykroczenie polegające na niezastosowaniu się do powszechnego nakazu określonego sposobu przemieszczania się można być pociągniętym wyłącznie, jeśli takie zachowanie miało miejsce od dnia 29 listopada 2020 r. Tym samym taka możliwość nie istniała w stosunku do D. L. za czyn mający miejsce w dniu 7 kwietnia 2020 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i stwierdzając oczywistą niesłuszność ukarania, uniewinnił D. L. od zarzucanego mu wykroczenia.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto po myśli art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w.

[J.J.]

[as]